

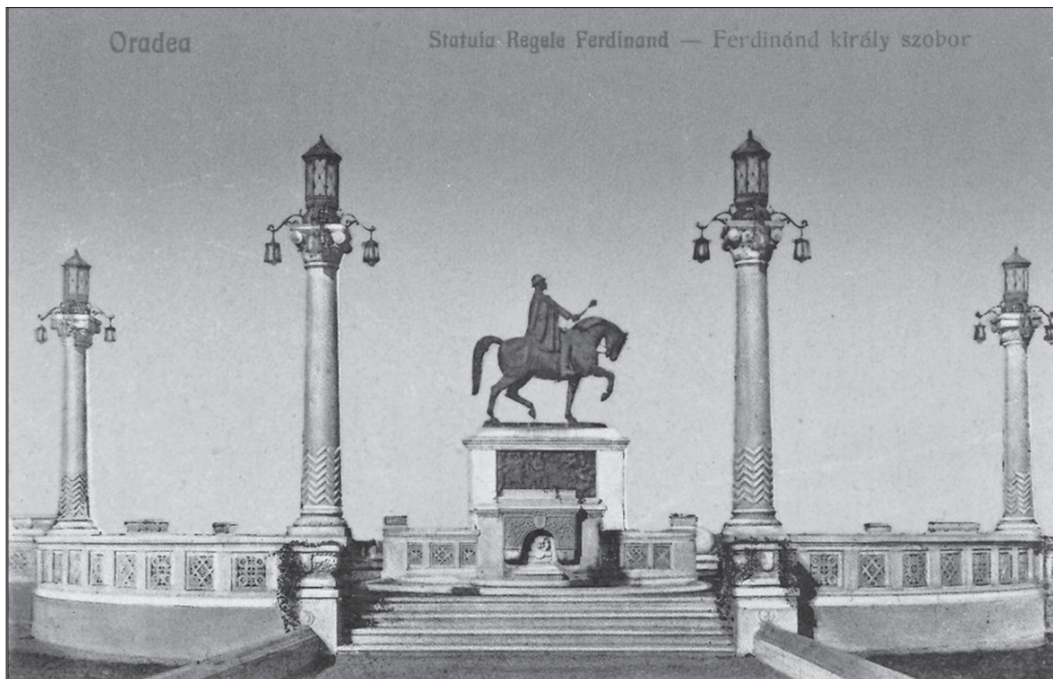
Statuia lui Mihai Viteazul va fi mutată în Centrul Civic

Reîncepe „războiul” statuiilor

urmărire din pagina 1

...a renunțat la amplasamentul inițial Parcul Olosig, optând, în schimb, pentru Centrul Civic, în viitoarea piață pietonală (exact așa cum propunea în urmă cu cinci ani CRISANA, în momentul în care a fost declanșată dezbaterea publică privind redesenarea arhitectonică a Pieței Unirii – n.red.). Primarul Ilie Bolojan a anunțat că au fost parcurse etapele necesare relocării. Astfel, potrivit unui studiu realizat de specialiști din cadrul Universității de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” București, se recomandă reamplasarea în cadrul ansamblului Duiliu Marcu din Piața Unirii a statuii lui Ferdinand și relocare lui Mihai Viteazul. Realizatorii studiului au propus patru posibile amplasamente pentru statuia lui Mihai Viteazul: Parcul Mihai Viteazul (Parcul Olosig), Piața Emanuel Gojdu (Centrul Civic), Parcul 22 Decembrie și strada Cele Trei Crișuri (zona Centrului Civic). Dintre aceste propuneri, cel mai mare punctaj l-a obținut Piața Emanuel Gojdu.

Primarul Ilie Bolojan susține că propunerea de relocare a primit aviz din partea Comisiei Zonale de Monumente, dar și din partea Comisiei Naționale pentru monumente de for public din cadrul Ministerului Culturii, precum și avizul moștenitorilor autorilor statuii. În locul lui Mihai Viteazul, municipalitatea vrea să ridice statuia ecvestră a Regelui Ferdinand, pe același amplasament pe care, în perioada 1924-1940, a existat un monument similar. Municipalitatea menționează că „statuia ecvestră a regelui Ferdinand întregitorul, realizată în bronz de către sculptorul orădean Mihai Kara în anul 1924 a constituit elementul central de for public al ansamblului decorativ arhitectural-sculptural conceput de arhitectul Duiliu Marcu”, adăugând că „propunerea amplasării statuii regelui Ferdinand în acest loc i-a apar-

În Piața Unirii urmează să fie reamplasată ecvestra Regelui Ferdinand, ridicată aici la dorința generalului Traian Moșoiu

ținut generalului Traian Moșoiu, fiind aprobată de Consiliul Orașenesc”.

Opoziție în Consiliul Local

În ședința de consiliu, propunerea municipalității s-a lovit de opoziție din partea reprezentanților Asociației Mihai Viteazul, proprietara monumentului, care, la fel ca în urmă cu patru ani, când s-a propus oficial, în CL Oradea, mutarea statuii în Parcul Olosig, a cerut păstrarea ei în Piața Unirii. Secretarul asociației, col.(r) Constantin Moșincat, a reamintit că statuia lui Mihai Viteazul a fost realizată și amplasată în Piața Unirii la începutul anilor '90 din donațiile cadrelor militare din Oradea. În plus, Moșincat a afirmat că, prin decizia de mutare a statuii, se încalcă dorința sculptorului de păstrare pe actualul amplasament și ignoră poziția proprietarului monumentului, Asociația Mihai Viteazul. Chiar dacă primarul Ilie Bolojan a afirmat că există acordul moștenitorilor autorului,

Constantin Moșincat a menționat că „la mine în mapă se găsește expres protestul artistului Geta Caragiu împotriva deciziei Consiliului Local din 2014, când a mai existat o tentativă de mutare a statuii. Eu am această poziție a autorului când era încă în viață”. Totodată, el a atras atenția că municipalitatea nu are acordul proprietarilor, adică a Asociației Mihai Viteazul, pentru mutarea statuii.

Propunerea Primăriei a fost respinsă și de consilierii UDMR, care consideră că în locul statuii lui Mihai Viteazul ar trebui ridicată statuia Sfântului Ladislau. Lidera grupului UDMR, Melinda Gurpului UDMR, Melinda Kirei, a solicitat Primăriei Oradea ca, în cazul în care Mihai Viteazul se mută în Centrul Civic, parcul care-i poartă numele să revină la denumirea inițială – Parcul Olosig. În ceea ce privește pe social-democrați, aceștia au propus amânarea votului deoarece în proiect nu există niciun document legat de situația juridică a statuii lui Mihai Viteazul. Primarul Ilie Bolojan a replicat că propune-

rea de retragere de pe ordinea de zi a proiectului este inoportună, pentru că s-ar pierde prea mult timp, în condițiile în care trebuie demarată procedura de selectare a artistului care să realizeze statuia regelui Ferdinand, după care trebuie obținut avizul din partea Comisiei de Monumente și For Public pentru noua statuie și apoi realizarea acesteia. Asta în condițiile în care municipalitatea speră că ecvestra regelui Ferdinand va fi amplasată în Piața Unirii anul viitor. În ceea ce privește propunerea Melindei Kirei, primarul a afirmat că municipalitatea a făcut demersurile pentru atribuirea denumirii de Parc Olosig fostului cimitir, urmând ca proiectul să fie supus aprobării în următoarea ședință ordinară a CLO.

La vot, propunerea municipalității de mutare a statuii lui Mihai Viteazul în Piața Emanuel Gojdu și reamplasarea statuii lui Ferdinand în Piața Unirii a fost aprobată doar de liberali, consilierii UDMR votând împotriva, iar cei ai PSD abținându-se. ■

Ședința CL Oradea

Proiecte de peste 80 milioane euro

urmărire din pagina 1

...de 95 milioane de lei), pietonalizarea străzii Vasile Alecsandri (lucrările sunt finalizate dar vor fi decontate din bani europeni, valoarea fiind de 5,2 milioane lei), respectiv achiziția a patru autobuze hibrid (10,9 milioane lei). În total, acest pachet de proiecte se ridică la 111,2 milioane lei, care corespunde unei valori de 23,8 milioane euro inclusiv TVA. Din această sumă, o parte este neeligibilă, aproximativ 7,6 milioane lei, iar din ceea ce este eligibil, contribuția Primăriei este de 2%. Al doilea pachet de proiecte se referă la coridorul de mobilitate Piața Gojdu – Piața Cetate, care vizează realizarea unui pasaj subteran în fața Pieței Mari (33,6 milioane lei), construcția unei parcuri de tip Park and Ride în jurul Cate-

dralei Ortodoxe (35,8 milioane lei), modernizarea stației de redresare de la blocul Cicero (4,6 milioane lei) și achiziția a șase autobuze hibrid (16,3 milioane lei). Trebuie menționat că parcare nu este eligibilă pentru finanțare din fonduri europene, astfel încât investiția se va realiza integral cu bani de la bugetul local. Astfel, valoarea acestui pachet de proiecte este de 90,4 milioane lei, care corespunde unei sume de 19,3 milioane euro, din care, pentru că parcare de tip Park and Ride este neeligibilă, 40% va fi suportat de municipalitate, adică aproximativ 40 milioane lei. Al treilea pachet de proiecte pentru care va fi semnat contractul de finanțare este cel privind dezvoltarea și prioritizarea transportului public de

călători. În acest pachet sunt incluse lucrările de lărgire la șase benzi a Podului Dacia și realizarea pasajului subteran din zona Hotelului Continental către Poliție. Valoarea acestor două proiecte cumulate este de 25,8 milioane lei. Cel de-al patrulea pachet de proiecte vizează extinderea liniei de tramvai în zona Universității, de pe Calea Aradului pe malul Peței și mergând până în Cantemir, proiect estimat la 66,1 milioane lei. În total, ultimele două pachete de proiecte au o valoare de 91,8 milioane lei, ceea ce corespunde unei sume de 19,65 milioane euro, din care valoarea neeligibilă este de 1,1 milioane euro.

În plus, primarul Ilie Bolojan a anunțat că a fost aprobată achiziția celui de-al doilea set

de 10 tramvaie noi, care vor costa 88,7 milioane lei, respectiv 19 milioane euro, cu o contribuție a municipalității de 2%.

Primarul a precizat că toate cele patru pachete de proiecte sunt depuse pe Axa de mobilitate urbană, iar suma totală a acestora este de 81,8 milioane euro, din care aproximativ 10 milioane euro reprezintă cheltuieli neeligibile și aproximativ 1,4 milioane euro sunt contribuția de 2% a municipalității. „Prin urmare, din 82 milioane de euro, municipiul va contribui cu 12 milioane de euro, iar diferența de 70 milioane de euro o reprezintă banii europeni câștigați”, susține primarul. ■

Agenda politică

Procese de Tokes, la CEDO

Două procese ale europarlamentarului Tóké László vor fi judecate la Curtea Europeană pentru Drepturile Omului (CEDO) de la Strasbourg. Este vorba despre procesul privind arborarea steagurilor secuiesc și al regiunii Partium la balconul cabinetului său parlamentar din Oradea, precum și cel privind evenimentele din „Martie neagră” (1990) - pentru infracțiuni contra umanității.

Potrivit avocatei Menyhart Gabriella, dosarul „Martie neagră” a fost trimis la CEDO în septembrie 2018, pentru a cerceta, pe lângă omor, și infracțiuni contra umanității.

„Într-o scrisoare separată, eu am solicitat în limba engleză persoanei care înregistrează dosarele să aibă grijă de acest dosar, având în vedere că, din practica noastră juridică, colaborând și cu alți avocați din Transilvania, am constatat o discriminare privind înregistrarea și filtrarea cazurilor ce tind spre rezolvarea conflictelor româno-maghiare din Transilvania sau din afara țării. Am solicitat persoanei să acorde atenție deosebită acestui caz, foarte sensibil, pentru a evita orice fel de nedreptate în ce privește filtrarea și înregistrarea dosarului”, a spus avocata, luni, într-o conferință de presă la care au mai participat Laszlo Tokes și avocatul Kincses Elod.

Ea a precizat că, în anul 2017, s-a înaintat o plângere către Parchetul militar de pe lângă ÎCCJ pentru a cerceta și a începe urmărirea penală pentru omor și fapte împotriva umanității. Primul răspuns, foarte vag, a precizat că evenimentele s-au soldat deja cu sentințe, în anii 1990-1991, însă, susține avocata, parchetul nu a luat în considerare și infracțiunile contra umanității.

„Noi am solicitat și cercetarea, și începerea urmării penale în ce privește infracțiunile contra umanității din acel martie neagră. Ca răspuns, parchetul a restituit pe cale administrativă plângerea penală spunând că evenimentele nu sunt descrise în mod corect și nu se poate trage concluzia ce anume fapte dorim să fie cercetate de către Parchetul militar. În ciuda celor 30 de pagini pe care le-am scris. După a doua plângere, ne-am adresat ÎCCJ, însă a fost respinsă ca fiind inadmisibilă. Iar în septembrie anul acesta, au trimis dosarul la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, de la Strasbourg”, a spus Menyhart Gabriella. Avocata a subliniat că, deși există dovezi, între opinia istorică română și opinia istorică maghiară există o foarte mare contradicție în ce privește prezentarea acelor evenimente din martie 1990.

„Intenția noastră reală este de a aduce la un consens sau de a arăta haina adevărată a acestor evenimente. Avem dovezi că Ion Iliescu și tovarășii săi au regizat și organizat acele evenimente de la Târgu Mureș”, susține Menyhart Gabriella.

Avocatul Kincses Elod a vorbit despre procesul steagurilor arborate de Tokes la balconul cabinetului său de eurodeputat din Oradea, respectiv cel secuiesc și cel al regiunii Partium.

„Pierzând aici, la instanțele din Oradea, procesele legate de arborarea steagului secuiesc și al Partium, am sesizat CEDO. S-a înregistrat, dar viteza de acolo lasă de dorit. Judecătorii sunt absolut supraîncărcați și de aceea se leagă de orice ca să respingă imediat după înregistrare, fără nicio motivare, memoriile depuse. Fiindcă pur și simplu este imposibil să faci față puzderiei de procese care ar trebui să figureze pe rolul lor dacă ar putea aprofunda cum trebuie sesizările primite”, susține Kincses Elod. ■ R.C.